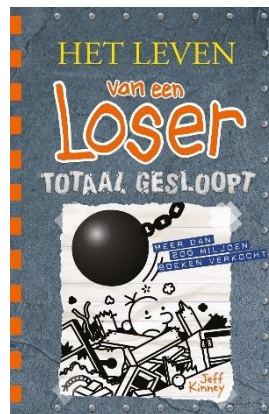

Juryrapport Kinderboekenonderzoek 2021

Inhoud

	Pagina
Inleiding	3
Beoordeelde boeken 2021	4
Uitslagen van het onderzoek	5
Grafieken	6
Conclusies	7
Percentages afgelopen 7 jaar + Persbericht	8
Bijlage 1 (boeken zonder grove taal)	9
Bijlage 2 (boeken met geringe hoeveelheid grove taal)	10
Bijlage 3 (boeken met veel grove taal)	12
Bijlage 4 (boeken met religieuze vloeken)	15
Afkortingen + Jury	17

Inleiding

De Bond tegen vloeken voert jaarlijks een Kinderboekenonderzoek uit. Bij dit onderzoek wordt gekeken naar de **mate waarin grove taal gebezigd wordt**. Een lezersjury noteert alle woorden die als *grof* en *onbeschaafd* bestempeld kunnen worden. Het kinderboekenonderzoek is een puur **kwantitatief** onderzoek en heeft als zodanig een signaalfunctie.

Rond de Kinderboekenweek brengt de Bond tegen vloeken verslag uit. De pers wordt ervan op de hoogte gesteld.

De Bond tegen vloeken wil met dit onderzoek **aandacht vragen voor goed en respectvol taalgebruik in kinderboeken**. Vloeken, scheldwoorden en andere grove taal passen volgens de Bond niet in een kinderboek. Lezen is voor de ontwikkeling van kinderen belangrijk. Het geeft ontspanning en plezier. Maar boeken zijn ook leerzaam en hebben tevens een opvoedkundige waarde. Kinderen volgen voorbeelden gemakkelijk na. Het is belangrijk dat zij in aanraking komen met respectvol taalgebruik.

De Bond tegen vloeken wil geen literair oordeel geven over de kwaliteit van de kinderboeken. Dat is niet aan ons. De deskundigheid van de Griffeljury en Kinderjury willen we dan ook niet in twijfel trekken. Wel kan het onderzoek dat de Bond tegen vloeken jaarlijks uitvoert, wellicht functioneren als een eye-opener. We zouden graag zien dat de genoemde jury's bij hun oordeel ook rekening houden met de mate waarin grof taalgebruik voorkomt in het kinderboek. Veel grove taal zou dan niet in het voordeel van een boek moeten pleiten.

Welke boeken zijn onderzocht?

Het is onmogelijk om de aandacht te richten op alle kinderboeken die verschijnen of eerder verschenen zijn. Daarom richt het onderzoek zich op een aantal bekroonde boeken, zoals de boeken die van de Griffeljury (CPNB) een *Zilveren Griffel* of een *Vlag en Wimpel* hebben ontvangen. Daarnaast zijn enkele boeken beoordeeld die een *nominatie van de Kinderjury* hebben gekregen.

Respectvol taalgebruik

De Bond tegen vloeken stimuleert kinderen en jongeren om na te denken over respectvol taalgebruik. Daarom bezoekt de Bond tegen vloeken scholen (PO, VO, en MBO). Onder de naam KlasseTaal worden jaarlijks ongeveer 850 gastlessen gegeven op 135 scholen.

Waar let de jury op?

Vloeken , blasfemische taal

Onder vloeken verstaan we woorden waarin de naam van God of Jezus op een oneigenlijke manier gebruikt wordt. Ook verdomd en verdomme rekenen we tot vloeken.

Voorbeelden: God, Jezus Christus, godverdomme, verdomme enz.

Bastaardvloeken (vervormingen)

Voorbeelden: gadverdamme, gadverdarrie, getver, goh, jemig enz.

Algemene scheldwoorden

Voorbeelden: rotzak, klootzak, enz.

Verwensingen, verwijzingen naar ziektes of handicaps

Voorbeelden: kankerlijer, tering, krijg de tyfus, mongool enz.

Discriminerend of racistisch taalgebruik

Voorbeelden: zwarte, Jood, kutmarrokaan enz.

Beledigende woorden over iemands uiterlijk

Voorbeelden: schele, vetzak, enz.

Schuttingtaal, seksueel getint taalgebruik

Voorbeelden: shit, fuck, kut, lul, enz.

Beoordeelde boeken 2021

	Titel	Schrijver(s)	Uitgever	Categorie	Waardering
1	Er lag een trommeltje in het gras	Edward van de Vendel	Em. Querido's Uitgeverij	Tot 6 jaar	Zilveren Griffel
2	Maar eerst ving ik een monster	Tjibbe Veldkamp	Uitgeverij Lemniscaat	Tot 6 jaar	Zilveren Griffel
3	Beste broers	Jowi Schmitz	Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren	6 tot 9 jaar	Zilveren Griffel
4	Die kleine is Don, de lange is Sjon	Catharina Valckx	Em. Querido's Uitgeverij	6 tot 9 jaar	Zilveren Griffel
5	Govert	Pieter Koolwijk	Uitgeverij Lemniscaat	9 tot 12 jaar	Gouden Griffel
6	Ons kasteel aan zee	Lucy Strange	Uitgeverij Gottmer	9 tot 12 jaar	Zilveren Griffel
7	Hele verhalen voor een halve soldaat	Benny Lindelauf	Em. Querido's Uitgeverij	12 tot 15 jaar	Zilveren Griffel
8	Twee fonkelrode sterren in de blinkend witte sneeuw	Davide Morosinotto	Baeckens Books NV	12 tot 15 jaar	Zilveren Griffel
9	De fantastische vliegwedstrijd	Tjibbe Veldkamp	Em. Querido's Uitgeverij	Tot 6 jaar	Vlag en Wimpel
10	Duizend-en-één paarse djellaba's	Lisa Boersen & Hasna Elbaamrani	Uitgeverij Gottmer	Tot 6 jaar	Vlag en Wimpel
11	Samen zijn we thuis	Stephanie Parsley Ledyard	Uitgeverij Gottmer	Tot 6 jaar	Vlag en Wimpel
12	Avonturen van de dappere ridster	Janneke Schotveld	Uitgeverij Van Holkema & Warendorf	6 tot 9 jaar	Vlag en Wimpel
13	De klusjesman	Øyvind Torseter	Uitgeverij De Harmonie	6 tot 9 jaar	Vlag en Wimpel
14	Vrijdag kom ik weer thuis	Robert van Dijk	Uitgeverij Gottmer	6 tot 9 jaar	Vlag en Wimpel
15	De lijst van dingen die niet zullen veranderen	Rebecca Stead	Em. Querido's Uitgeverij	9 tot 12 jaar	Vlag en Wimpel
16	Een mooie dag om in een boom te klimmen	Jaco Jacobs	Uitgeverij Ploegsma	9 tot 12 jaar	Vlag en Wimpel
17	Koningskind	Selma Noort	Uitgeverij Leopold	9 tot 12 jaar	Vlag en Wimpel

18	Onmogelijk blauw	Kate DiCamillo	Uitgeverij Lannoo	12 tot 15 jaar	Vlag en Wimpel
19	Quotum	Marloes Morshuis	Uitgeverij Lemniscaat	12 tot 15 jaar	Vlag en Wimpel
20	Wachten op de wind	Oskar Kroon	Uitgeverij Lannoo	12 tot 15 jaar	Vlag en Wimpel
21	De waanzinnige boomhut van 117 verdiepingen	Andy Griffiths	Uitgeverij Lannoo	Tot 10 jaar	Nominatie Kinderjury
22	Dog Man - De woef van de wildernis	Dav Pilkey	Uitgeverij Condor	Tot 10 jaar	Nominatie Kinderjury
23	De Zoete Zusjes zoeken een schat	Hanneke de Zoete	Uitgeverij Kosmos	Tot 10 jaar	Winnaar Kinderjury
24	Het leven van een loser - Totaal gesloopt	Jeff Kinney	Uitgeverij De Fontein	10+	Winnaar Kinderjury
25	De tempeljagers - Het verdwenen eiland Kivamba	Michael Reefs	Uitgeverij Billy Bones	10+	Nominatie Kinderjury
26	100% Coco Tokyo - Dagboek van een modevlogger	Niki Smit	Uitgeverij De Fontein	10+	Nominatie Kinderjury

Uitslagen van het onderzoek 2021

In totaal zijn er **26 boeken** onderzocht.

In **14** van de 26 boeken komt **geen grove taal** voor.

Dit komt neer **54%**.

In **12** van de 26 onderzochte boeken komt **in meer of mindere mate grove taal** voor.

Dit komt neer **46%**.

Nuance

In **5** van de 26 onderzochte boeken staat **veel grove taal**. (19%)

In **7** van de 26 onderzochte komen **enkele grove en/of milde grove woorden** voor. (27%)

In **6** van 26 onderzochte boeken komen **aan godsdienst gerelateerde grove woorden** (vloeken) voor. Dit komt neer op **23%**.

Winnaars

Het boek **Govert** van Pieter Koolwijk, dat de Gouden Griffel won, bevat geen grove taal.

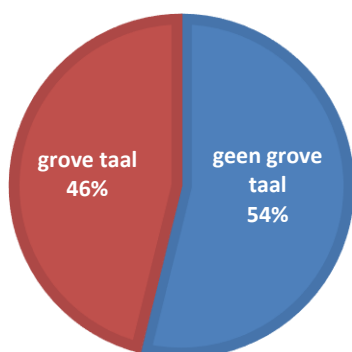
Het boek **De Zoete Zusjes zoeken een schat** van Hanneke Zoete, dat als winnaar van de Kinderjury (in de categorie 6 - 9 jaar) uit de bus kwam, bevat eveneens geen grove taal.

Het boek **Het leven van een loser - Totaal gesloopt** van Jeff Kinney, dat door de Kinderjury als winnaar (in de categorie 10 - 12 jaar) werd bekroond, bevat enkele grove woorden.

Grafieken

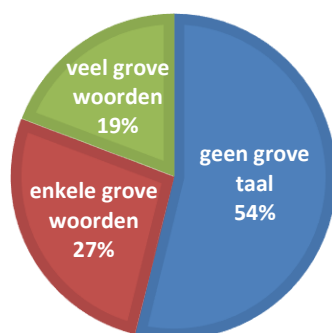
GROVE TAAL IN KINDERBOEKEN - 2021

■ geen grove taal ■ grove taal

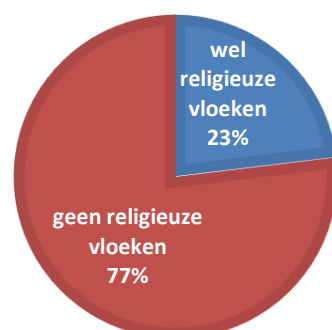
GROVE TAAL IN KINDERBOEKEN - 2021

■ geen grove taal ■ enkele grove woorden ■ veel grove woorden

VLOEKEN IN KINDERBOEKEN - 2021

■ wel religieuze vloeken ■ geen religieuze vloeken

Conclusies

Bijna de helft (46%) van de onderzochte boeken bevat grove taal. In 2020 lag dit percentage beduidend hoger, namelijk 63%. In 2019 bevatte 40% van de boeken grove taal. In 2018 was dit 23% en in 2017 slechts 14%.

Het mag duidelijk zijn dat er nuanceverschillen zitten in de mate van grove taal. Zo bevat 19% van de boeken *veel grove taal* en 27% een tamelijk *gering aantal* grove woorden. We kunnen dus concluderen dat een bijna een vijfde van de onderzochte kinderboeken veel grove taal bevat.

Vloeken

Met vloeken wordt bedoeld het misbruik van de naam van God en van Jezus. Ook *verdomd* en *verdomme* worden gerekend tot deze vloeken, omdat deze woorden een verkorting zijn van de gvd-vloek. Daarnaast zijn ook spottende (blasfemische) opmerkingen meegerekend.

In 6 van de 26 onderzochte boeken komen (aan godsdienst gerelateerde) vloeken voor. Dat komt neer op **23%**.

Dit percentage aan godsdienst gerelateerde vloeken ligt lager dan in 2020 (41%). In 2019 was dit 20% en in 2018 23%.

Veel vloeken

In **100% *Coco Tokyo – Dagboek van een modevlogger*** van Niki Smit staan behoorlijk veel religieuze vloeken. Vooral OMG (afkorting voor Oh my God) komt veel voor. Ook in ***Wachten op de wind*** van Oskar Kroon staan veel vloeken. In dit boek wordt het woord *verdomd* (of *verdomme*) vaak gebruikt.

Gvd-vloek

De gvd-vloek (voluit geschreven) komt geen enkele keer voor in de onderzochte boeken. In 2020 was dit nog 35 keer het geval.

Positief

De lezersjury maakt ook enkele positieve kanttekeningen.

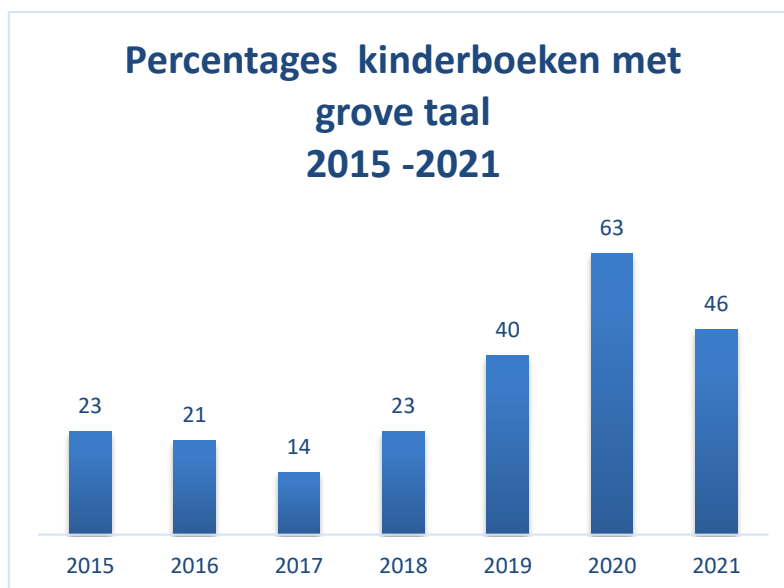
Davide Morosinotto laat in ***Twee fonkelrode sterren in de blinkend witte sneeuw*** zien, dat het anders kan, namelijk door een grof woord niet volledig op te schrijven (Bijvoorbeeld: sch.. aan). Ook wordt in dit boek een lelijke zin door de schrijver als het ware gecorrigeerd. Op Bladzijde 348 staat: *in de stront zakken*. Maar de schrijver voegt eraan toe: *ik houd niet van dat soort taal*.

Ook kan de schrijver ervoor kiezen om een grof woord niet letterlijk weer te geven maar deze te omschrijven. In ***Avonturen van de dappere ridster*** schrijft Janneke Schotveld op bladzijde 38: *vloekte een verschrikkelijke vloek, waar hij een beetje van schrok*.

Opmerking van de jury: Zo kan het dus ook.

Percentages grove taal in kinderboeken in de afgelopen 7 jaar

2015: 23%
2016: 21%
2017: 14%
2018: 23%
2019: 40%
2020: 63%
2021: 46%

Persbericht 2021

Bijna de helft van de kinderboeken bevat nog steeds grove taal

VEENENDAAL, 12 oktober 2021 – Uit het jaarlijkse Kinderboekenonderzoek van de Bond tegen vloeken blijkt dat bijna de helft (46%) van de onderzochte kinderboeken grove taal bevat. Hoewel dit nog steeds een flink percentage is, is het een aanzienlijke daling ten opzichte van 2020. Toen bevatte maar liefst 63% van de kinderboeken grove taal. Kees van Dijk, directeur van De Bond tegen vloeken: “We zijn blij met de dalende lijn en hopen dat deze in de komende jaren doorzet. Grove taal is in geen enkel boek nodig, ook niet in een kinderboek.”

De lezersjury trof vooral veel scheldwoorden aan in het boek **100% Coco Tokyo – Dagboek van een modevlogger** van Niki Smit. Ook in **Wachten op de wind** van Oskar Kroon staat veel grove taal. De gvd-vloek werd dit jaar geen enkele keer aangetroffen. Vorig jaar was dit nog 35 keer het geval. Het boek **Govert** van Pieter Koolwijk, de winnaar van de Gouden Griffel, bevat helemaal geen grove taal.

Alternatieve schrijfwijze

Het valt op dat sommige schrijvers een vloek niet letterlijk opschrijven, maar deze afkorten of omschrijven. Ook komt het voor dat een schrijver een grove uitspraak door een ander personage laat corrigeren.

Respectvol taalgebruik

De Bond tegen vloeken wil met dit onderzoek aandacht vragen voor goed en respectvol taalgebruik. Kees van Dijk: “Vloeken, scheldwoorden en andere grove taal passen niet in een kinderboek. Wij stimuleren kinderen en jongeren juist om na te denken over respectvol taalgebruik.” Dit doet de Bond onder andere middels gastlessen gegeven door KlasseTaal. Docenten geven jaarlijks zo’n 750 gastlessen op 135 basisscholen en op het voortgezet onderwijs.

Kinderboekenonderzoek 2021

Het onderzoek beperkt zich tot bekroonde kinderboeken. Dit zijn de boeken die door de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB) met een Zilveren Griffel of een Vlag en Wimpel zijn bekroond. Daarnaast is ook gekeken naar boeken die van de Kinderjury een prijs hebben ontvangen.

Bijlage 1

(De nummers in de eerste kolom komen overeen met de lijst onderzochte boeken op pag. 4 en 5)

Boeken zonder grove taal (14 boeken)

	Titel	Schrijver/illustrator	Uitgever	Categorie	Waardering
1	Er lag een trommeltje in het gras	Edward van de Vendel	Em. Querido's Uitgeverij	Tot 6 jaar	Zilveren Griffel
2	Maar eerst ving ik een monster	Tjibbe Veldkamp	Uitgeverij Lemniscaat	Tot 6 jaar	Zilveren Griffel
3	Beste broers	Jowi Schmitz	Uitgeverij Hoogland & Van Klaveren	6 tot 9 jaar	Zilveren Griffel
4	Die kleine is Don, de lange is Sjon	Catharina Valckx	Em. Querido's Uitgeverij	6 tot 9 jaar	Zilveren Griffel
5	Govert	Pieter Koolwijk	Uitgeverij Lemniscaat	9 tot 12 jaar	Zilveren Griffel
6	Ons kasteel aan zee	Lucy Strange	Uitgeverij Gottmer	9 tot 12 jaar	Zilveren Griffel
9	De fantastische vliegwedstrijd	Tjibbe Veldkamp	Em. Querido's Uitgeverij	Tot 6 jaar	Vlag en Wimpel
10	Duizend-en-één paarse djellaba's	Lisa Boersen & Hasna Elbaamrani	Uitgeverij Gottmer	Tot 6 jaar	Vlag en Wimpel
11	Samen zijn we thuis	Stephanie Parsley Ledyard	Uitgeverij Gottmer	Tot 6 jaar	Vlag en Wimpel
13	De klusjesman	Øyvind Torseter	Uitgeverij De Harmonie	6 tot 9 jaar	Vlag en Wimpel
14	Vrijdag kom ik weer thuis	Robert van Dijk	Uitgeverij Gottmer	6 tot 9 jaar	Vlag en Wimpel
17	Koningskind	Selma Noort	Uitgeverij Leopold	9 tot 12 jaar	Vlag en Wimpel
22	Dog Man - De woef van de wildernis	Dav Pilkey	Uitgeverij Condor	Tot 10 jaar	Nominatie Kinderjury
23	De Zoete Zusjes zoeken een schat	Hanneke de Zoete	Uitgeverij Kosmos	Tot 10 jaar	Winnaar Kinderjury

Bijlage 2

(De nummers in de eerste kolom komen overeen met de lijst onderzochte boeken op pag. 4 en 5)

Boeken waarin slechts **enkele grove woorden** voorkomen en/of **vrij milde grove taal** voorkomt. In de laatste kolom zijn de woorden letterlijk weergegeven met vermelding van de bladzijde. (7 boeken)

	Titel, schrijver, uitgever	Categorie	Waardering	Grove taal
12	<i>Avonturen van de dappere ridster</i> Janneke Schotveld Uitgeverij Van Holkema & Warendorf	6-9 jaar	VW	12 sukkels, m'n grootje 20 m'n grootje 22 krijg nou roest 23 m'n grootje 26 watje 30 krijg nou roest 38 vloekte een verschrikkelijke vloek, waar hij een beetje van schrok 40 vloekte een lelijke vloek, vloekte een nog veel lelijker vloek (Opm. jury: Zo kan het dus ook) 50 m'n grootje 59 een uurtje niet vloeken en niet tuffen Nog even flink vloeken en dat deden ze (Opm. jury: Zo kan het dus ook) 64 krijg nou roest 79 sukkels, m'n grootje 80 stommerd, sukkels
15	<i>De lijst van dingen die niet zullen veranderen</i> Rebecca Stead Em. Querido's Uitgeverij	9-12 jaar	VW	35 ogossie 53 jakkes, getsie 167 God 193 die eikels 208 jeetje, Gatsie 218 Gatsie
18	<i>Onmogelijk blauw</i> Kate DiCamillo Uitgeverij Lannoo	12-15 jaar	VW	8 verdorie 16 verdorie 26 jeetje 27 klote 35 o jee 123 allemachtig 153 lieve hemel 127 mijn hemel 237 hemeltje
19	<i>Quotum</i> Marloes Morshuis Uitgeverij Lemniscaat	12-15 jaar	VW	65 donder op 82 hij zit je te fokken 201 het kan me geen reet schelen 231 klerebeesten 234 God moest er maar begrip voor hebben 235 Ik hoop dat jullie allemaal branden in de hel 245 Hou je bek 248 verdorie, hier schieten we geen donder mee op 264 dan mag je branden in de hel 269 Bril-fakking-jant 272 ik hou mijn bek al 295 duivels 298 sukkels

21	<i>De waanzinnige boomhut van 117 verdiepingen</i> Andy Griffiths Uitgeverij Lannoo	Tot 10 jr	NKj	9 stomme boomtende rups 22 De deur des doods 35 stomme koe 55 Terry's stomme verhaal 77 Terry's stomme verhaal 93 Terry's stomme verhaal 139 de deur des doods (blz 143, 143, 144 en 145) 174 stomme stenen 175 stomme tunnel 251 verrekte faxmonster Verrekt en vervloekt benne zij 286 halvegare
24	<i>Het leven van een loser - Totaal gesloopt</i> Jeff Kinney Uitgeverij De Fontein	10+	WKj	41 krankzinnig 58 spook inslikken op het kerkhof 60 doodging (gespot met de hemel) 61 verdorie 146 idioot 151 etters 179 gekkenhuis 209 gekkenhuis 215 idioot
25	<i>De tempeljagers - Het verdwenen eiland Kivamba</i> Michael Reefs Uitgeverij Billy Bones	10+	NKj	33 Ik vervloek jullie allemaal, zegt Tess met een zangerige stem (Opm. jurylid: dit soort taal komt veel voor) 67 Noah klooit wat op zijn telefoon 92 Shit! 106 Shit 109 Shit 110 Shit 115 Shit 25 gadverdamme 146 shit 181 shit

Bijlage 3

(De nummers in de eerste kolom komen overeen met de lijst onderzochte boeken op pag. 4 en 5)

Boeken waarin **veel (en/of ernstige) grove taal** voorkomt.

In de laatste kolom zijn de woorden letterlijk weergegeven met vermelding van de bladzijde.

(5 boeken)

	Titel, schrijver, uitgever	Categorie	Waardering	Grove taal
7	<i>Hele verhalen voor een halve soldaat</i> Benny Lindelauf Em. Querido's Uitgeverij	12-15 jaar	ZG	26 nog nooit had iemand zoiets hemels geproefd. Waar geurt het hemels in elke steeg? 27 de hemelse smaak 32 omdat ie dacht dat ie Christus was die over het Meer van Galilea liep 39 Ach, de engelen zullen me steunen. Ach, de engelen zullen over me waken 49 goddank 61 godbetere 69 op het ijs gedonderd 127 al was de hertog God van de wereld 135 God mocht weten .. 141 Godzijdank 142 Angele dei, qui custos es mei. Enz 157 Zetta was Gods allereerste schepping 158 Hij kon moeilijk zeggen dat hij zich had vergist. Dat kan God niet 176de verstrooide God 181 verdomme 191 hemeltje 196 in vredesnaam 196 de verstrooide god 219 godweetwaar 260 allemachtig 262 dat verdomde beest
8	<i>Twee fonkelrode sterren in de blinkend witte sneeuw</i> Davide Morosinotto Baeckens Books NV	12-15 jaar	ZG	31 doodvermoeid 36 jeetje 38 doodsaaï 47 rotzakken 89 dikkop 95 doodsaaï 96 z'n bek 129 vuile fascistenhonden, vuile fascisten 163 op ons donder 169 sukkel 173 lafbek, vuile nazispion 180 die ouwe knar 188 sufferd 195 ging snel dood 211 dood van de honger 212 vuile honden 217 verdorie 224 opdondert 242 schijten 258 rotzakken 278 verdomde 292 doodvervelen 298 sch... aan (Opm. jury: positief dat het op deze manier wordt afgekort) 300 vent met kl... (idem) 323 zulke lelijke scheldwoorden dat ik ze niet wil herhalen (positief!!) 337 o jee 242 rotzak 348 in de stront zakken (Deze opmerking wordt in het boek gecorrigeerd: ik houd niet van dat soort taal) 363 in hemelsnaam 376 je bent knettergek 391 doodvervelen 424 smerige nazi, hufter (betreft Hitler) 425 klootzak 431 donders 441 verdomde

16	<p><i>Een mooie dag om in een boom te klimmen</i> Jaco Jacobs</p> <p>Uitgeverij Ploegsma</p>	9-12 jaar	VW	<p>7 Hé sukkel 11 Wat een rotleven heb ik toch 16 Ik heb geen zin om te blijven kletsen met een idioot 23 Volgens mij is dat een aardig woord voor 'compleet gestoord' 24 We schrikken ons rot 27 om mijn appjes te lezen, vermoord ik ze 38 Je bent stapelgek 39 Allemachtig 43 ... ik kan je vader wel wurgen 64 Adrian, als mama erachter komt dat je de krant hebt gebeld om hier geld aan te verdienen, vilt ze je levend en maakt ze schoenen van je huid om je een schop onder je kont te geven. 65 Hij weet natuurlijk dat ik me dood verveel in die boom De hel barstte los. Ik blijf hier niet de hele dag staan kletsen met onze gestoorde broer... 78 Hij heeft bedreigd me hartstikke dood te slaan als... 107 Hé sukkel 108 En ik had me als een idioot gedragen</p>
20	<p><i>Wachten op de wind</i> Oskar Kroon</p> <p>Uitgeverij Lannoo</p>	12-15 jaar	VW	<p>7 Shit 33 verdomd stil 36 waarom vroeg ik dat in hemelsnaam? 41 fokking saai gezelschap 42 ze moet schijt hebben aan mijn krullen 43 Had ik maar zulk haar, verdomme! Maar wat nou, verdomme.. 50 Shit, wat is het warm 51 jij bent zo fokking sloom. Shit, je snapt het echt niet he. 52 Ik heb schijt aan haar coole vrienden. Sorry, ik ben zo fokking stom. 58 verdomde vasteland. Ik ben verdomme geen klein meisje 61 mijn god... En ik ben verdomme geen lieffie 63 Nondeju 67 ... en lachen ons dood. Ik ben dood.. 73 Shit, wat heerlijk 75 Zo fokking heerlijk 77 Dan zou ik hebben dacht dat ze idioten waren. Mijn god, wat vermoeiend. 82 Shi-i-it man! 83 Shi-i-it! 85 Shi-i-it 92 Idioot, zegt hij. Nog even en de gemeente of die duivelse streekvereniging.... 101 Een hels geroddel noemt hij het altijd 107 ...als een of andere fokking ontdekkingsreiziger 107 wie heeft die fokking zeehond eigenlijk gevonden, verdomme? 109 we zijn zo verdomd verschillend, jij en ik. We zijn zo verdomd verschillend... Maar wie ben ik dan, verdomme? 110 Shi-it man 116 shit 117 zwaar klote 129 shit 132 Shit, man. Dit is verdomme een orkaan</p>

				<p>144 Shiit. En het eiland is zo verdomd ver weg nu. Verdomd eenzaam. 156 Shit 158 verdomd moeilijk 161 Shit! Shit dus. Maar het zat er verdomd ver vanaf. 165 ...zegt niet gooooooood wat leuk,..... Wat een takkestorm 172 verdorie 174 verdomd fijn 184 Shit, wat leuk 185 een klein klote-hondje 193 dat verdomde vasteland</p>
26	<p>100% Coco Tokyo - Dagboek van een modevlogger Niki Smit</p> <p>Uitgeverij De Fontein</p>	10+	NKj	<p>7 omg 2x, hemelsnaam 12 hallelujah 15 holy moly 23 omg 26 omg 30 hemelsnaam 32 o my God 36 omg 2x 46 lult 50 omg 51 What the fuck 61 holy moly, omg, 106 omg 112 omg 113 o my God, what the fuck, omg 121 oh my God 124 omg 126 style-tiger heaven, liefdesgod, 127 omg 2x 129 hemelsnaam 134 style-tiger heaven 136 who the fuck 143 omg 144 omg 2x 145 omg 151 oh my God 152 vintage hemel 161 omg 166 omg 174 daredevil, oh my God 181 omggggggg 182 godzijdank 189 hemelsnaam 191 gatver 2x 194 verdomme 201 hemelsnaam 210 omg 215 omg 220 omg, goddelijke, 222 omg, what the fuck 228 verdomme 238 hemelsnaam 243 eikel, asshole 244 asshole 245 oh my God 246 asshole 253 kut, fuck 260 omg 263 vervloekt 266 omg 267 omg 268 omg 275 omg</p>

Bijlage 4

(De nummers in de eerste kolom komen overeen met de lijst onderzochte boeken op pag. 4 en 5)

Boeken waarin (religieuze) **vloeken** voorkomen. Ook zijn woorden genoteerd die verband houden met religieuze thema's (bijv. hemel en hel).

6 boeken

	Titel, schrijver, uitgever	Categorie	Waardering	Vloeken
7	<i>Hele verhalen voor een halve soldaat</i> Benny Lindelauf Em. Querido's Uitgeverij	12-15 jaar	ZG	26 nog nooit had iemand zoiets hemels geproefd. Waar geurt het hemels in elke steeg? 27 de hemelse smaak 32 omdat ie dacht dat ie Christus was die over het Meer van Galilea liep 39 Ach, de engelen zullen me steunen. Ach, de engelen zullen over me waken 49 goddank 61 godbetere 127 al was de hertog God van de wereld 135 God mocht weten welke straf stond op.. 141 Godzijdank 142 Angele dei, qui custos es mei. Enz 157 Zetta was Gods allereerste schepping 158 Hij kon moeilijk zeggen dat hij zich had vergist. Dat kan God niet 176 de verstrooide God 181 verdomme 191 hemeltje 196 de verstrooide God 219 godweetwaar 260 allemachtig 262 dat verdomde beest
8	<i>Twee fonkelrode sterren in de blinkend witte sneeuw</i> Davide Morosinotto Baeckens Books NV	12-15 jaar	ZG	36 jeetje 278 verdomde 363 in hemelsnaam 441 verdomde
15	<i>De lijst van dingen die niet zullen veranderen</i> Rebecca Stead Em. Querido's Uitgeverij	9-12 jaar	VW	35 ogossie 53 jakkes, getsie 167 God 208 jeetje, Gatsie 218 Gatsie
18	<i>Onmogelijk blauw</i> Kate DiCamillo Uitgeverij Lannoo	12-15 jaar	VW	26 jeetje 35 o jee 123 allemachtig 153 lieve hemel 127 mijn hemel 237 hemeltje

20	Wachten op de wind Oskar Kroon Uitgeverij Lannoo	12-15 jaar	VW	33 verdomd stil 36 waarom vroeg ik dat in hemelsnaam? 43 Had ik maar zulk haar, verdomme! Maar wat nou, verdomme.. 58 verdomde vasteland. Ik ben verdomme geen klein meisje 61 mijn god... En ik ben verdomme geen lieffie 63 Nondeju 77 Mijn god, wat vermoeiend. 92 die duivelse streekvereniging.... 101 Een hels geroddel 107 verdomme? 109 verdomd 2x, verdomme? 132 verdomme 144 verdomd 2x 158 verdomd moeilijk 161 verdomd 165 ...zegt niet goooooooooood wat leuk,..... 174 verdomd fijn 193 dat verdomde vasteland
26	100% Coco Tokyo – Dagboek van een modevlogger Niki Smit Uitgeverij De Fontein	10+	NKj	7 omg 2x, hemelsnaam 12 hallelujah 15 holy moly 23 omg 26 omg 30 hemelsnaam 32 o my God 36 omg 2x 50 omg 61 holy moly, omg, 106 omg 112 omg 113 o my God, omg 121 oh my God 124 omg 126 style-tiger heaven 127 omg 2x 1 29 hemelsnaam 134 style-tiger heaven 143 omg 144 omg 2x 145 omg 151 oh my God 152 vintage hemel 161 omg 166 omg 174 daredevil, oh my God 181 omggggggg 182 godzijdank 189 hemelsnaam 191 gatver 2x 194 verdomme 201 hemelsnaam 210 omg 215 omg 220 omg, goddelijke, 222 omg 228 verdomme 238 hemelsnaam 245 oh my God 260 omg 263 vervloekt 266 omg 267 omg 268 omg 275 omg

Afkortingen:

Zilveren Griffel: ZG

Gouden Griffel: GG

Vlag en Wimpel: VW

Nominatie Kinderjury: NKj

Winnaar Kinderjury: WKj

Juryleden 2021

Jannita van de Burgt, Bep Gelderblom, Mariska Gijsbertse, Thirza Hazeleger, Truida Hazeleger, Marie-José Gijsbertse, Marieke Kaai, Marloes Zeeman, Janneke Zwijnenburg

Coördinator onderzoek:

Kees Hazeleger, gastdocent KlasseTaal/Bond tegen vloeken.

Voorzitter jury en woordvoerder:

Kees van Dijk, directeur Bond tegen vloeken

Bond tegen vloeken

Landjuweel 46

3905 PH Veenendaal

0318 512002

www.bondtegenvloeken.nl

info@bondtegenvloeken.nl

Veenendaal, 11 oktober 2021